IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 257)
z dnia 7 marca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 257)

7 marca 2023 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (druk nr 2920).

W posiedzeniu udział wzięli: **Andrzej Bittel** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Łukasz Zgoda** główny specjalista kontroli państwowej w Departamencie Infrastruktury Najwyższej Izby Kontroli, **Krystian Zieliński** zastępca dyrektora Departamentu Infrastruktury Drogowej i Transportowej Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego, **Przemysław Herman** zastępca dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, **Adam Ostrowski** przedstawiciel Związku Miast Polskich oraz **Marian Menczykowski** przewodniczący Związku Zawodowego Pracowników Komunikacji Miejskiej w Gdańsku.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Kessel**, **Jolanta Osiak** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Łukasz Grabarczyk** i **Mariusz Przerwa** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury. Witam panie i panów posłów. Bardzo serdecznie witam pana ministra. Witam zaproszonych gości. Stwierdzam kworum.

Zgodnie z przedstawionym porządkiem przedmiotem dzisiejszego posiedzenia będzie pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym (druk nr 2920). Uzasadnia pan poseł Marek Rutka. Prosiłbym pana posła o uzasadnienie.

Poseł Marek Rutka (Lewica) – spoza składu Komisji:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowni państwo, po pierwsze chciałbym zwrócić się z wielkimi podziękowaniami za to, że ten druk został wprowadzony pod obrady. Uzasadnienie oczywiście znajduje się w uzasadnieniu do przedłożonego projektu zmiany o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym wyrażonym w druku nr 2920, ale najkrócej mówiąc, zdarzają się sytuacje ataku, już nie mówimy tylko o ataku werbalnym, słownym, ale także o fizycznym ataku na kierowców, motorniczych, ale także maszynistów, chociażby elektrycznych zespołów trakcyjnych. Wypadki te są niestety coraz częstsze, tzn. pasażerowie dokonują ataku już nie tylko, jak powiedziałem, słownego, ale i fizycznego, na osoby wykonujące publiczny transport zbiorowy. W sytuacji, w której powinniśmy dążyć i zachęcać obywateli do tego, aby korzystali ze środków transportu publicznego, celowe wydaje się to, aby właściwie chronić pracowników, którzy wykonują pewnego rodzaju misję publiczną na rzecz obywateli.

Nie może być sytuacji takiej, że kiedy po ataku, a takich ataków jest dużo… Na przykład w sierpniu ub.r. w Jeleniej Górze pasażer autobusu miejskiego dotkliwie pobił kierowcę i ten kierowca dłuższy czas musiał spędzić w szpitalu. Osoba, która dozna takiego uszczerbku na zdrowiu, który nie kwalifikuje do ścigania przestępstwa z urzędu, taki kierowca, ale także motornicza czy motorniczy, musi sam wystąpić z wnioskiem o ściganie takiej osoby. Powiedziałbym, że jest to sytuacja mało komfortowa.

Mówią o tym związki zawodowe. Mamy na sali m.in. pana Mariana Menczykowskiego ze Związku Zawodowego Pracowników Komunikacji Miejskiej w Gdańsku. Do mojego biura poselskiego, ale także do wielu posłów i posłanek przedstawiciele związków zawodowych zgłaszali się z takim apelem, aby wprowadzić tego typu unormowania prawne. Po prostu kierowcy, motorniczy, ale mam tutaj na myśli także, szerzej, osoby, które wykonują publiczny transport osobowy, czują się zagrożone, nie czują się bezpieczne. Odpowiedzialne państwo powinno zrobić wszystko, aby chronić te osoby przed atakami agresji.

W związku z tym zwracam się z apelem do Wysokiej Komisji, także do przedstawicieli ministerstwa, aby tę zmianę ustawy poprzeć. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Panie ministrze, jakie jest stanowisko rządu do projektu ustawy?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Andrzej Bittel:

Dziękuję bardzo. Z tego, co mi wiadomo, nie ma stanowiska rządu do projektu uchwały, a ja jestem tu na zaproszenie pana przewodniczącego, który był uprzejmy zaprosić mnie właśnie na to posiedzenie Komisji.

Powiem krótko. W pracach realizowanych na poziomie Ministerstwa Infrastruktury szykujemy tzw. krajowy projekt ustawy, który, z racji najbliższych mi zainteresowań zawodowych, w zasadniczym zrębie dotyczy oczywiście transportu kolejowego, niemniej jednak miały się w nim znaleźć i są szykowane zmiany dotyczące również kwestii związanych z poprawą bezpieczeństwa w transporcie publicznym. Są one przedmiotem prac i z całą pewnością ta inicjatywa ustawodawcza, która została zgłoszona, również wpisuje się w te zamiary, niemniej jednak niezwykle wąsko, dlatego że w swoim zasadniczym założeniu dotyczy ona tylko tych grup zawodowych, które pan poseł był uprzejmy wymienić.

Patrząc wyłącznie przez pryzmat transportu kolejowego, z całą pewnością tego typu zapisy należy również skierować ku innym grupom zawodowym, które w porównaniu do maszynisty kolejowego z całą pewnością mają bardziej intensywny i bieżący kontakt z pasażerem, który co do zasady jest pasażerem – to też warto powiedzieć – zdyscyplinowanym i działającym zgodnie z regułami. Oczywiście zdarzają się wyjątki i czasami te wyjątki są najbardziej widoczne. Znamy takie przykłady. Z całą pewnością należy myśleć o tym, żeby tak projekt ustawy ukształtować, żeby obejmował ochroną również osoby związane ze sprawdzaniem, kontrolowaniem biletu, kierownikiem pociągu czy drużyną, która znajduje się na pokładzie pociągu, po to, aby też tutaj zapewnić wyższy standard bezpieczeństwa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Do głosu zgłosił się pan przewodniczący Król.

Poseł Piotr Król (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym wpisać się w głos pana ministra, ponieważ samą ideę też uważam za słuszną, natomiast, jak mówi stare polskie przysłowie, diabeł tkwi w szczegółach.

Rzeczywiście gdybyśmy dokonali zmiany ustawy o publicznym transporcie zbiorowym w tak wąskim zakresie, to poza sferą ochrony pozostawiamy znaczące grupy zawodowe, m.in. maszynistów podzielilibyśmy ze względu na to, jaki rodzaj pociągu prowadzą. To wydaje się niestosowne. Przede wszystkim jednak jest cała grupa pracowników kolei, którzy ze względu na wykonywane przez siebie obowiązki i czynności z całą pewnością mają częstszy kontakt z pasażerem niż maszynista.

Oczywiście, żeby to było jasne, nie neguję samej idei objęcia tą ochroną również maszynistów, tylko spójrzmy na to z punktu widzenia tego, kto… Też jestem pasażerem pociągu. Z całą pewnością można powiedzieć, że 99% pasażerów pociągów zachowuje się w sposób racjonalny, ale kłopot stanowi 1%, który albo jest agresywny, albo jest pod wpływem różnego rodzaju środków. Obsługa pociągów z całą pewnością jest więc narażona na ten kontakt.

Bardzo więc prosiłbym inicjatorów, żeby poprawkę, którą złożę, odebrać w takim kształcie, że ideę popieram. Państwa inicjatywę chcielibyśmy natomiast wykorzystać do tego, żeby, krótko mówiąc, objąć tą ochroną całą obsługę pociągów, czyli nie tylko maszynistę bez względu na to, jakim pociągiem kieruje, ale też całą obsadę pociągu.

Prosiłbym, żeby tak przyjąć projekt poprawki, którą zaproponuję. Może to wydać się dziwne, ale jak przeczytam państwu art. 2, to zrozumieją państwo ideę.

„Art. 49a. Osoba wykonująca przewóz osób w publicznym transporcie zbiorowym, z wyłączeniem transportu kolejowego". Dodajemy art. 2a w następującym brzmieniu: „W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym po art. 58 dodaje się art. 58a w brzmieniu: «Art. 58a. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach, o których mowa w art. 22d ust. 1, a także członkowie obsady pociągu, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 17 ust. 7, korzystają z ochrony przewidzianej dla funkcjonariusza publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855)»".

Wydaje się, że przy takim zapisie cała obsada pociągu powinna otrzymać ten status i, krótko mówiąc, powinna być bezpieczna. Taką poprawkę pozwalam sobie złożyć na ręce pana ministra Bittela. Mam świadomość tego, że to, co powiem, wykracza poza rynek kolejowy, ale poddaję pod rozwagę, panie ministrze, skoro trafia się taki projekt ustawy. Nie tylko ja, ale inni członkowie Komisji też to sygnalizowali. Podobny kłopot jest w transporcie publicznym, szczególnie jeżeli chodzi o autobusy. Czy nie warto byłoby rozpatrzyć taką możliwość, żebyśmy dokonali tego rozszerzenia również na osoby w publicznym transporcie kołowym? Mam na myśli autobusy, tramwaje i szczególnie osoby, które zajmują się sprawdzaniem biletów. Tam też były sygnały, że dochodzi tam czasami do sytuacji, w których ich nietykalność jest naruszana.

Poddaję pod rozwagę pana ministra, czy nie warto byłoby przynajmniej zastanowić się nad tą ochroną, skoro pracujemy nad ustawą. Rozumiemy, że ta inicjatywa jest jak najbardziej słuszna, w pierwszym rzędzie, jeżeli chodzi o transport kolejowy, bo niejednokrotnie pociągi jadą z jednego krańca Polski na drugi i obsługa pociągu jest często skazana sama na siebie, więc być może nadanie tego statusu uchroni ją chociaż w pewnym stopniu lub potencjalny sprawca zastanowi się nad tym, że mogą być poważne konsekwencje prawne. Skoro już obejmujemy taką ochroną osoby, które pracują z pasażerami w pociągach, to może warto zastanowić się też nad tym, żeby objąć tą ochroną osoby, które zajmują się pracą z pasażerami w komunikacji kołowej. Taki projekt poprawki zgłaszam, panie przewodniczący. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pan przewodniczący Polaczek.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, w uzupełnieniu głosu i propozycji poprawki pana posła wiceprzewodniczącego Piotra Króla ze swojej strony chciałbym ją bardzo mocno poprzeć.

W kontekście przedłożenia poselskiego jest rozwiązaniem kompleksowym, nie różnicuje środowiska maszynistów na lepszych i gorszych, na takich, którzy są objęci kontrolą, i takich, którzy tą ochroną nie są objęci. Uzupełnia o bardzo istotne osoby wykonujące swoje obowiązki służbowe w transporcie publicznym zbiorowym, które nie prowadzą pojazdu kolejowego, jak właśnie kierownik pociągu, jak konduktor. Te osoby mają ciągły, nieustanny kontakt z pasażerami czy osobami, które znajdują się w szeroko rozumianym obszarze kolejowym. Jeśli z pozytywnym stanowiskiem do niej odniesie się pan minister Bittel, myślę, że propozycja powinna zyskać akceptację i poparcie całej Komisji. Myślę, że ze strony pana posła wnioskodawcy przydałby się też jakiś komentarz.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Tak, jest zgłoszony do głosu, zaraz go udzielę.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Myślę, że rozwiązujemy to tutaj w sposób pełny, i to w nawiązaniu do tej inicjatywy poselskiej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pan poseł Rutka. Pan poseł przewodniczący Szczepański zgłosił się później niż pan poseł Rutka. Pan poseł wnioskodawca skończy i wówczas.

Poseł Marek Rutka (Lewica) – spoza składu Komisji:
Dziękuję, panie przewodniczący.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):
Mam wniosek formalny.

Poseł Marek Rutka (Lewica) – spoza składu Komisji:
Myślę, że ten wniosek formalny w żaden sposób nie będzie kolidował. Odniosę się do głosu pana posła Króla i pana posła Polaczka. To, co zostało zaproponowane i poparte przez panów, wpisuje się w ducha rozwiązań, które przedłożyłem. Nadałem to zresztą – jeszcze tej poprawki nie zgłosiłem – właśnie w tym duchu, aby tą ochroną i statusem były objęte także wieloosobowe drużyny konduktorskie oraz kierownicy pociągów. Państwa poprawka jest oczywiście szersza i swojej nie będę zgłaszał, natomiast tę, która została zaproponowana i przedłożona przed chwilą, absolutnie popieram i za nią dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Serdecznie dziękuję. Jakiż to wniosek formalny ma pan poseł Szczepański?

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):
Panie przewodniczący, w związku z poprawkami, które zgłosił pan poseł Król, który wskazywał również na to, że mogą być jeszcze inne grupy, mam pytanie, czy nie warto byłoby powołać podkomisji, gdzie pan minister ewentualnie zaproponowałby pełne rozwiązanie, bo za chwilę okaże się, że jest jeszcze kolejna grupa, żeby do następnego posiedzenia Sejmu przedłożyć sprawozdanie, w którym byłyby ujęte wszystkie grupy. Rozumiem, że jest konsensus co do objęcia osób ochroną funkcjonariusza publicznego, ale być może zakres jest większy niż tylko ten, który proponuje pan poseł.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Serdecznie dziękuję. Pan poseł Król.

Poseł Piotr Król (PiS):
Dziękuję za ten głos. Deklaruję, że w drugim czytaniu, jeżeli dokonamy takiego uzgodnienia, po prostu zgłosimy poprawkę i będzie wilk syty, i owca cała. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Serdecznie dziękuję. Pan minister Bittel.

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:
Podzielam pogląd pana posła Króla, że da się to zrobić na drugim czytaniu, jeśli będzie taka konieczność.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):
Wycofuję swój wniosek, panie ministrze, jeżeli uzupełni pan to o całą grupę osób, które mogą być tym objęte.

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:
Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
Serdecznie dziękuję. Nie widzę więcej zgłoszeń. Zakończyliśmy pierwsze czytanie. Przystępujemy do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę.

Jak rozumiem, będzie poprawka do art. 1.

Poseł Piotr Król (PiS):
Tak, z tym, że jeżeli pan przewodniczący pozwoli, ta zmiana jest krótka, więc od razu…

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):
To jeszcze raz: Czy są uwagi do tytułu ustawy?

Poseł Piotr Król (PiS):
Tak, zgłaszam również do tytułu ustawy. W konsekwencji zmiany, którą zaproponuję, należałoby też dokonać zmiany w tytule. Propozycja jest taka: „o zmianie ustawy o publicznym

transporcie zbiorowym oraz ustawy o transporcie kolejowym", co przed chwilą uzasadniałem. Czy pan przewodniczący życzy sobie, abym przedstawił to ponownie?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Nie, myślę, że każdy z nas rozumie intencje. Poprawka została już zaprezentowana w pierwszym czytaniu. Nie widzę żadnych kontrowersji ani uwag Biura Legislacyjnego, więc nie ma takiej konieczności.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mogę mieć pytanie do pana posła Króla?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Proszę.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mam pytanie, panie pośle. Czy w trakcie drugiego czytania jeszcze rozszerzy pan to o jakiś jeszcze zawód? Wtedy nie powinno być „kolejowym", tylko „innych ustaw". Jeżeli zdarzy się, że państwo jeszcze…

Poseł Piotr Król (PiS):

Ta pierwsza to wyczerpuje.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

W stu procentach?

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, iż Komisja akceptuje przedłożoną poprawkę. Sprzeciwu nie słyszę.

Czy są uwagi do art. 2? Nie widzę.

Poseł Piotr Król (PiS):

Moment… Nie ma art. 2.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Pan przewodniczący złożył jedną poprawkę.

Poseł Piotr Król (PiS):

Przepraszam.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Czy są jakieś uwagi do art. 2?

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

Jeśli mogę uporządkować… W art. 1, czyli zmieniającym PTZ, po przecinku będzie: „z wyłączeniem transportu kolejowego" i przecinek. Taka poprawka będzie do art. 1. Art. 2 będzie dotyczył transportu kolejowego, a art. 3 będzie dotyczył wejścia w życie po upływie 14 dni. Tak to będzie skonstruowane.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Tak, i jest to skonsumowane przez poprawkę zgłoszoną przez pana.

Sekretarz stanu w MI Andrzej Bittel:

Tak, i to jest skonsumowane przez poprawkę zgłoszoną przez pana posła Piotra Króla.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Czy są uwagi w brzmieniu art. 2, który po przyjętej poprawce pana posła Króla będzie art. 3? Czy są uwagi? Nie widzę. Serdecznie dziękuję.

Musimy przystąpić do rozpatrzenia całości projektu ustawy. Kto jest za pozytywną opinią dla tego projektu ustawy? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Serdecznie dziękuję. Poproszę o wyniki.

Głosowało 29 posłów, wszyscy byli za.

Musimy jeszcze dokonać wyboru pana bądź pani poseł sprawozdawcy. Proszę, pani poseł Milczanowska.

Poseł Anna Milczanowska (PiS):

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, na posła sprawozdawcę zgłaszam pana posła Piotra Króla.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Czy są inne kandydatury?

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Chciałem zgłosić pana posła Macieja Kopca, dlatego że jest to projekt, który został zgłoszony przez nas, więc proponuję, żeby to był jednak przedstawiciel tego klubu, który zgłaszał, a nie państwo, którzy po prostu podczepili się pod ten projekt.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Myślę, że pracowaliśmy nad projektem ustawy w takim konsensusie, że raz sprawozdawcą może być przedstawiciel klubu opozycyjnego. Bez sensu teraz robić głosowania konfrontacyjne. Dobrze. Musimy dokonać wyboru pana posła sprawozdawcy. Najpierw zagłosujemy za panem posłem Królem, następnie za panem posłem Kopcem. Kto uzyska więcej głosów za, będzie posłem sprawozdawcą.

Kto jest za panem posłem Królem jako sprawozdawcą tej ustawy? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Serdecznie dziękuję. Za było 16 posłów.

Przystępujemy do rozpatrzenia kandydatury pana posła Kopca. Kto z pań i panów posłów jest za kandydaturą pana posła Kopca? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Poproszę o wyniki. Za było 12 posłów. Sprawozdawcą Komisji przy tym projekcie ustawy jest pan poseł Król.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Za chwilkę rozpoczynamy kolejne posiedzenie.